

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU ROLNEGO I SPOŻYWCZEGO

z dnia 18 grudnia 1952 r.

w sprawie zasad obrotu opakowaniami stosowanymi przy dostawach towaru przez jednostki podległe Ministrowi Przemysłu Rolnego i Spożywczego.

Na podstawie § 2 ust. 1 uchwały nr 16 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1952 r. w sprawie zasad obrotu opakowaniami (Monitor Polski Nr A-9, poz. 82) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. Zarządzenie dotyczy następujących kategorii opakowań wypożyczanych i sprzedawanych, używanych przy dostawach towaru dokonywanych przez jednostki podległe Ministrowi Przemysłu Rolnego i Spożywczego:

- 1) opakowania wypożyczane:
 - a) beczki żelazne,
 - b) beczki drewniane z drzewa twardego,
 - c) skrzynie uniwersalne typu monopolowego (transporterki),
 - d) skrzynie typowe,
 - e) worki jutowe,
 - f) konwie metalowe,
 - g) balony szklane z koszami,
 - h) kartony wysyłkowe Centralnego Zarządu Przemysłu Tytoniowego;
- 2) opakowania sprzedawane:
 - a) butelki (według cen podanych w załączniku nr 2),
 - b) szklanki (według cen podanych w załączniku nr 2),
 - c) słoje (według cen podanych w załączniku nr 2),
 - d) puszki kombinowane,
 - e) skrzynie drewniane nietypowe,
 - f) beczki drewniane z drzewa miękkiego,
 - g) faski drewniane,
 - h) sładki drewniane,
 - i) puszki blaszane do cukierków, bulionu i barszczu,
 - j) wiadra emaliowane.

§ 2. Za dostawcę uważa się podległy Ministrowi Przemysłu Rolnego i Spożywczego zakład, który dokonał wysyłki towaru, za odbiorcę zaś — ten zakład, który odbiera towar w opakowaniu.

II. Przepisy wspólne dla opakowań wypożyczanych i sprzedawanych.

§ 3. 1. Opakowania należy starannie zabezpieczyć przed kradzieżą, uszkodzeniami, ogniem, szkodliwymi warunkami atmosferycznymi itp.

2. Opakowania powinny być przechowywane w warunkach higienicznych.

3. Kierownictwo każdego zakładu odbiorcy wyznaczy miejsce lub pomieszczenie na przechowywanie opróżnionych opakowań.

4. Opakowania nie mogą być używane przez odbiorcę do przechowywania lub przewożenia innego rodzaju towaru niż ten, do którego jest przeznaczone opakowanie.

§ 4. 1. Koszt transportu przy zwrocie opakowań do zakładu dostawcy ponosi odbiorca. W przypadku gdy opakowania wysyłane są publicznymi środkami transportu, odbiorca ponosi koszty transportu tylko do stacji lub portu miejsca przeznaczenia.

2. Opakowania należy przysyłać najtańszym środkiem transportu. Przy transporcie kolejowym na liście przewozowym należy zaznaczyć, że przedmiotem przesyłki są opakowania używane, przeznaczone do użycia wewnątrz kraju (taryfa towarowa PKP poz. 1867).

3. Wysyłający zobowiązany jest do zabezpieczenia opakowań przy transporcie zgodnie z wymaganiami przepisów przewoźnika.

4. W przypadku gdy opakowania składają się z kilku elementów, należy posyłając opakowanie przekazać wszystkie jego elementy.

§ 5. Odbiorca obowiązany jest najpóźniej następnego dnia po nadaniu opakowań do przewozu wysłać dostawcy zawiadomienie, podając datę nadania, środek przewozu, wagę, ilość i rodzaj opakowania.

§ 6. Jeżeli obowiązujące przepisy regulują tryb odbioru towaru i zgłaszania reklamacji dotyczących dostarczanego towaru, przepisy te stosuje się odpowiednio do odbioru opakowań przez odbiorcę i zgłaszania reklamacji dotyczących opakowań. W braku tych przepisów stosuje się zasady określone w § 7.

§ 7. 1. Jeżeli towar w opakowaniu został odebrany ze składu bądź zakładu dostawcy lub dostarczony przez niego własnymi środkami transportu, odbiorca powinien zbadać niezwłocznie opakowania i stwierdzić ewentualne braki w formie protokołu, sporządzonego przy udziale przedstawiciela dostawcy.

2. Jeżeli dostawa została dokonana obcymi środkami transportu, odbiorca powinien niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 4 dni od dnia odbioru towaru, zbadać opakowania i w razie stwierdzenia braków lub wad — sporządzić protokół przy udziale czynnika społecznego.

3. O miejscu i czasie zamierzonego sporządzenia protokołu odbiorca powiadomi dostawcę w takim terminie, by mógł on delegować swego przedstawiciela. Nie stawienie się przedstawiciela dostawcy nie wstrzymuje sporządzenia protokołu.

4. W przypadku różnicy zdań między przedstawicielami odbiorcy i dostawcy co do stanu opakowań odbiorca może wezwać biegłego.

5. W przypadku potwierdzenia przez biegłego zastrzeżeń odbiorcy koszt ekspertyzy ponosi dostawca, w przeciwnym razie — odbiorca.

6. W przypadku nieobecności przedstawiciela dostawcy przy sporządzaniu protokołu odbiorca powiadomi dostawcę o stwierdzonych protokolarnie wadach i brakach w terminie określonym w ust. 2 pod rygorem utraty roszczenia z tego tytułu.

§ 8. W przypadku gdy braki lub wady były tego rodzaju, że nawet przy należytej staranności nie mogły być ujawnione przy odbiorze (wydaniu) opakowań (wady ukryte), sporządzenie protokołu i powiadomienie dostawcy o brakach i wadach powinno nastąpić w ciągu 7 dni od dnia ich wykrycia.

§ 9. Przy odbiorze i ustalaniu braków i wad opakowań przez dostawcę stosuje się odpowiednio przepisy §§ 7 i 8.

§ 10. Opakowania nie nadające się do dalszego użytku ani też do remontu należy traktować jako odpadki.

§ 11. Odbiorcy, którzy nie zwalniają opakowania przez rozpakowanie w swych zakładach, wydadzą jednostkom zwalniającym opakowania instrukcje dotyczące sposobu dokonywania ich zwrotu.

§ 12. Przedstawiciele dostawców uprawnieni są do przeprowadzenia kontroli wykonania przepisów niniejszego zarządzenia przez odbiorców.

III. Przepisy szczególne dla opakowań wypożyczanych.

§ 13. Wszystkie opakowania wypożyczone powinny być zwracane dostawcy przez odbiorcę nieodpłatnie w stanie nie uszkodzonym.

§ 14. 1. Dostawca i odbiorca obowiązani są do prowadzenia ewidencji opakowań — ilościowej oraz wartościowej — zgodnie z przepisami ustalonymi w branżowych planach kont.

2. Dostawca i odbiorca obowiązani są do prowadzenia ewidencji terminów zwrotu.

§ 15. 1. Na opakowaniach wypożyczanych powinny być trwale i widocznie oznaczone:

- 1) nazwa i adres dostawcy;
- 2) numer (znak) asortymentu opakowania;
- 3) napis „opakowanie wypożyczone”.

§ 16. 1. Dostawca obowiązany jest podać w fakturze dotyczącej dostarczonego towaru również ilość i rodzaj opakowań, cenę oraz terminy zwrotu określone w tabeli (załącznik nr 1).

2. Niezależnie od danych określonych w ust. 1 dostawca może w fakturze wskazać miejsce, do którego opakowania powinny być odsyłane. W braku takiego wskazania odbiorca obowiązany jest wysłać opakowania pod adresem dostawcy.

3. W przypadku przesłania specyfikacji towarowej dane określone w ust. 1 i 2 powinny być uwidocznione również w specyfikacji.

§ 17. 1. Opakowania powinny być zwracane niezwłocznie po opróżnieniu ich z towaru, nie później niż w terminie podanym w tabeli terminów zwrotu opakowań wypożyczanych, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, liczy się od daty odbioru towaru z zakładu dostawcy lub dnia wysłania towaru w opakowaniu do dnia zwrotu opakowania do zakładu dostawcy lub dnia wysyłki opakowania publicznym środkiem transportu. Dniem wysyłki jest data stempla przewoźnika na liście przewozowym.

§ 18. 1. W razie niezwrócenia opakowania w terminie:

- 1) odbiorca obowiązany jest zapłacić dostawcy tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania;
- 2) dostawca wyznaczy odbiorcy odpowiedni dodatkowy termin do zwrotu opakowania; termin dodatkowy nie może być dłuższy niż określony w tabeli terminów zwrotu opakowań wypożyczanych, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia; bieg terminu dodatkowego rozpoczyna się od dnia uchybienia pierwszego terminu.

2. W razie niezwrócenia opakowania w terminie dodatkowym odbiorca obowiązany jest ponownie uiszczyć dostawcy tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania.

3. Uiszczenie kar umownych przewidzianych w ust. 1 i 2 nie zwalnia odbiorcy od obowiązku zwrotu opakowania.

4. W przypadku niezwrócenia opakowania w terminie dodatkowym dostawca niezależnie od żądania uiszczenia kary umownej określonej w ust. 2 wystąpi niezwłocznie z wnioskiem do właściwej państwowej komisji arbitrażowej o orzeczenie zwrotu opakowania przez odbiorcę i powiadomi o złożeniu tego wniosku jednostkę nadrzędną odbiorcy.

§ 19. W razie niemożności zwrotu opakowania na skutek jego zaginięcia lub zniszczenia odbiorca obowiązany jest powiadomić o tym dostawcę w terminie przewidzianym do zwrotu opakowania i uiszczyć jednorazowo tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania, z wyjątkiem przypadku, gdy zaginięcie lub zniszczenie opakowania nie nastąpiło skutkiem działania lub zaniechania odbiorcy.

§ 20. 1. Naprawy uszkodzeń i usunięcia braków zawinionych przez odbiorcę powinien dokonać odbiorca własnym kosztem.

2. Koszt remontu opakowań, wynikłe z normalnego zużycia opakowań, obciążają dostawcę.

§ 21. Przy dostawach towaru na rzecz jednostek prywatnych dostawcy obowiązani są w umowach o dostawę zastrzec zwrot opakowań z zachowaniem terminów (§ 17) pod rygorem kar umownych określonych w §§ 18 i 19 i pobrać kaucję w wysokości 3-krotnej wartości opakowania na zabezpieczenie dochodzenia kar umownych.

IV. Przepisy szczególne dla opakowań sprzedawanych.

§ 22. Na opakowaniach sprzedawanych powinna być w miarę możliwości trwale uwidoczniiona nazwa i adres dostawcy.

§ 23. 1. Dostawca obowiązany jest podać w fakturze ilość, rodzaj opakowania, cenę i wartość zgodnie z cennikiem oraz planowy odsetek odprzedaży.

2. W przypadku przesyłania specyfikacji towarowej dane określone w ust. 1 powinny być uwidocznione również w specyfikacji.

§ 24. Opakowania sprzedawane powinni odbiorcy odprzedać dostawcom niezwłocznie po rozpakowaniu towaru.

§ 25. 1. W przypadkach gdy odbiorcy lub jednostki im podległe sprzedają konsumentom opakowania wraz z towarem, odbiorcy obowiązani są do skupu tego rodzaju opakowań i do odprzedaży ich następnie dostawcom.

2. Odbiorcy lub podległe jednostki skupować będą tylko opakowania nie uszkodzone oraz zewnętrznie i wewnętrznie czyste lub takie, które po opróżnieniu z pierwszej zawartości nie były używane.

3. Skupione opakowania odbiorcy posortują według typów, rozmiarów i przeznaczenia.

4. Skup opakowań następuje po cenach określonych w cenniku stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 26. 1. Dostawca ma obowiązek zakupu każdej ilości opakowań sprzedawanych nadających się do dalszego użytku.

2. Dostawca może wskazać w fakturze i w specyfikacji towarowej — jeśli jest ona przesłana — innego nabywcę opakowań.

3. W przypadku odmowy nabycia opakowania przez nabywcę wskazanego przez dostawcę, do nabycia opakowań obowiązany jest dostawca. Koszt przewozu opakowań od wskazanego przez dostawcę nabywcę do dostawcy ponosi dostawca.

§ 27. 1. Opakowania wymienione w § 1 pkt 2 lit. a), b) i c) nabywane będą po cenach określonych w cennikach.

2. Opakowania wymienione w § 1 pkt 2 lit. d) — j), zdadne do dalszego użytku bez potrzeby przeprowadzania remontu przez bazy remontowe opakowań, nabywane będą przez dostawcę po cenie jego kosztów własnych, zmniejszonej o 15%.

§ 28. 1. Opakowania nadające się do dalszego użytku tylko po przeprowadzeniu remontu przez bazy remontowe opakowań odbiorca obowiązany jest odprzedać właściwym bazom remontowym.

2. Bazy remontowe opakowań nabywają opakowania według obowiązujących cenników.

§ 29. 1. Jednostki gospodarki społecznej, posiadające opakowania sprzedawane (§ 1 pkt 2), obowiązane są odprzedać je dostawcom.

2. Przepisy §§ 26 — 28 mają odpowiednie zastosowanie.

§ 30. Przepisy §§ 7 — 9 stosuje się odpowiednio do odbioru opakowań przez nabywcę opakowań, o którym mowa w § 26 ust. 2.

V. Przepisy końcowe.

§ 31. Zarządzenie nie dotyczy opakowań stosowanych przy dostawach piwa.

§ 32. Zarządzenie nie dotyczy odbiorców podległych Ministrowi Obrony Narodowej, z wyjątkiem Wojskowej Centrali Handlowej.

§ 33. Traci moc zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego:

- 1) z dnia 18 lipca 1950 r. w sprawie zwrotu opakowań szklanych (Monitor Polski Nr A-93, poz. 1179), o ile chodzi o opakowania objęte niniejszym zarządzeniem;
- 2) z dnia 27 czerwca 1951 r. w sprawie zwrotu opakowań stosowanych w branży spożywczej (Monitor Polski Nr A-63, poz. 829).

§ 34. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu Rolnego i Spożywczego: M. Hoffmann

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Rolnego i Spożywczego z dnia 18 grudnia 1952 r. (poz. 239).

TABELA TERMINÓW ZWROTU OPAKOWAŃ WYPOŻYCZANYCH

U w a g a : skrót „CZP” oznacza „Centralny Zarząd Przemysłu”,
skrót „ZP” oznacza „Zarząd Przemysłu”,
skrót „CRS” oznacza „Centralę Rolniczą Spółdzielni „Sanopomoc Chłopska”.

Lp.	Nazwa opakowania	Dostawcy — przeznaczenie opakowania	Terminy zwrotu przez odbiorców	
			zakład przetwórczy na cele produkcji	aparatury dystrybucyjnej i żywienia zbiorowego
1	2	3	4	5
1	Beczki żelazne	CZP Cukrowniczego — do butanolu	45 dni	—
2	Beczki żelazne	CZP Tłuszczowego — do artykułów przemysłu tłuszczowego i olejarskiego	30 „	60 dni
3	Beczki żelazne	ZP Drożdżowego — do syropu drożdżowego „Zdrowit”	60 „	—
4	Beczki żelazne	ZP Ziemiaczanego — do syropu i karmelu	45 „	60 dni
5	Beczki żelazne	CZP Tytoniowego — do ekstraktu nikotynowego	60 „	—
6	Beczki drewniane	CZP Cukrowniczego — do melasy	20 „	—
7	Beczki drewniane	CZP Spirytusowego — do octu	20 „	—
8	Beczki drewniane	CZP Owocowo-Warzywnego — do wina, soków, pulpy, miodów, przecierów i innych	45 „	45 dni
9	Skrzynie uniwersalne typu monopolowego	CZP Spirytusowego — na butelki monopolowe do wyrobów przemysłu spirytusowego i octowego	—	25 „ dla odbiorców zaopatrujących się bezpośrednio u wytwórców — 12 dni dla CRS — 35 dni
10	Skrzynie uniwersalne	CZP Tłuszczowego — na butelki monopolowe do oleju	—	35 dni dla CRS — 40 dni
		do octu	—	25 dni dla CRS — 35 dni
11	Skrzynie uniwersalne typu monopolowego (transporterki)	CZP Owocowo-Warzywnego — na butelki monopolowe do soków	—	30 dni dla CRS — 35 dni
12	Skrzynie uniwersalne typu monopolowego (transporterki)	CZP Owocowo-Warzywnego — na butelki do win	—	30 dni dla CRS — 35 dni
13	Skrzynie typowe	ZP Kawowego i Środków Odżywczych — do artykułów produkowanych przez przemysł kawowy	—	30 dni dla CRS — 35 dni
14	Skrzynki typowe grubościenne	CZP Owocowo-Warzywnego — do win na 30 — 50 butelek	—	30 dni dla CRS — 35 dni
15	Skrzynie uniwersalne typu monopolowego	CZP Spirytusowego — przystosowane do muštardy	—	25 dni dla CRS — 35 dni
16	Worki jutowe	ZP Ziemiaczanego — do płatków ziemniaczanych, wycierek suszonych, krochmalu pszennego, mąki z płatków, glutenu, mączki ziemniaczanej i budyniowej	55 dni	70 dni
17	Worki jutowe i pakulane	ZP Zielarskiego — na surowiec zielarski	45 „	60 „
18	Worki pakulane	CZP Tłuszczowego — na kleje, stearynę	—	45 „
19	Konwie metalowe	ZP Zielarskiego — na olejki eteryczne	30 dni	—
20	Kartony wysyłkowe	CZP Tytoniowego — na papierosy	—	60 dni
21	Balony szklane z koszami	CZP Tłuszczowego — do olejów różnych	30 dni	45 „
22	„ „ „	ZP Kawowego i Środków Odżywczych do przpraw w płynie	—	70 „
23	„ „ „	ZP Zielarskiego — do tinktur i nalewek	45 dni	60 „
24	„ „ „	CZP Spirytusowego — do octu	—	30 „

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Przemysłu Rolnego i Spożywczego z dnia 18 grudnia 1952 r. (poz. 230).

TABELA OPAKOWAŃ SZKLANYCH SKUPOWANYCH PRZEZ ODBIORCÓW

U w a g a: Omówienie skrótów w załączniku nr 1.

Nazwa opakowania	Pojemność	Cena z a k u p u		
		przez sklep detaliczny zł	przez hurtownie zł	przez dostawcę zł
I	2	3	4	5
CZP Spirytusowego				
Butelki: monopolowe po wódkach czystych i spirytusie 95° dla celów domowych i leczniczych	1 l 0,5 „ 0,25 „	0,60 0,45 0,30	0,66 0,51 0,36	0,72 0,57 0,42
fasonowe po wódkach gatunkowych CZP Spirytusowego	0,75 „ 0,5 „ 0,25 „	0,75 0,60 0,45	0,81 0,66 0,51	0,87 0,72 0,57
monopolowe po occie, spirytusie denaturowanym . . .	1 „ 0,5 „	0,60 0,45	0,66 0,51	0,72 0,57
eksportowe	0,75 „ 0,5 „	0,75 0,60	0,81 0,66	0,87 0,72
Szklanki po musztardzie z pokrywką szklaną	200 g	0,60	0,66	0,72
CZP Owocowo-Warzywnego				
Butelki: po winie typ Bordeaux i szampanki	0,75 l	0,60	0,66	0,72
kapslówki po płynnym owocu	0,5 „	0,45	0,51	0,57
po sokach typu monopolowego	1 „ 0,5 „ 0,25 „	0,60 0,45 0,30	0,66 0,51 0,36	0,72 0,57 0,42
kapary				
CZP Piwowarsko-Słodowniczego				
Butelki po kwasu mlekowym — fason specjalny używany przez przemysł piwowarsko-słodowniczy: z nakrętką		0,24	0,30	0,36
bez nakrętki		0,12	0,18	0,24
CZP Tłuszczowego				
Butelki monopolowe po oleju i occie	1 „ 0,5 „ 0,25 „	0,60 0,45 0,30	0,66 0,51 0,36	0,72 0,57 0,42
ZP Kawowego i Środków Odżywczych				
Butelki po przyprawach w płynie: bez cedzika	75 g 150 „ 300 „ 2000 „	0,15 0,22 0,34 1,30	0,21 0,27 0,40 1,36	0,27 0,33 0,46 1,40
z cedzikiem	75 „ 150 „ 300 „	0,24 0,30 0,43	0,30 0,36 0,49	0,36 0,42 0,55
Słoiki po rosole: bez nakrętek	100 „	0,58	0,64	0,70
z nakrętkami	100 „	0,83	0,89	0,95
Słoje (witamina luzem)	750 „	—	—	2,94
Słoiki po ekstrakcie witaminowo-owocowym	80 „			
Kapary po sosach	400 „			
ZP Kosmetycznego				
Słoiki szklane po kremach: bez nakrętek	30 „ 50 „	0,30 0,45	0,36 0,51	0,42 0,57
z nakrętkami	30 „ 50 „	0,60 0,75	0,66 0,81	0,72 0,87
Słoiki pełnoszklane do kremu Nivea	60 „	0,15	0,17	0,19